

D E C I Z I E

01 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul Nicolae Clima

Judecătorii

Svetlana Novac, Tatiana Vieru

Oleg Sternioală, Ion Corolevschi

examinând recursul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe municipiul Chișinău, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Iuris Brio” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe municipiul Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2014, prin care a fost admis apelul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Iuris Brio”, casată hotărârea Judecătoriei Rîșcani municipiul Chișinău din 21 noiembrie 2013 și emisă o nouă hotărâre cu privire la admiterea acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 19 aprilie 2013, SRL „Iuris Brio” a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 06 februarie 2013, inspectorii fiscali Eugeniu Zubco și Angela Stratan au întocmit în privința sa actul de control nr. 1-576314, conform căruia se invocă neutilizarea aparatului de casă cu memorie fiscală.

Menționează că actul de control menționat a fost întocmit în absența reprezentantului SRL „Iuris Brio”, cu obligarea șoferului de a semna actul. Totodată, inspectorii fiscali au refuzat să primească careva explicații din partea șoferului cu privire la costul călătoriei, precum și circumstanțele cazului, deoarece în actul de control careva date despre circumstanțele invocate nu sunt indicate.

Susține că drept rezultat, la 07 martie 2013, a fost emisă decizia nr. 949/p/1, prin care SRL „Iuris Brio” a fost sancționată cu o amendă de 50000 lei, decizie emisă în absența reprezentantului ultimei.

Afirmă că actul de control nr. 1-576314 din 06 februarie 2013 și decizia nr. 949/p/1 din 07 martie 2013 au fost întocmite de către pârât cu grave încălcări de procedură.

Invocă că actul de control nr. 1-576314 din 06 februarie 2013 și decizia nr. 949/p/1 din 07 martie 2013 au fost întocmite de către pârât în lipsa reprezentantului SRL „Iuris Brio”, fapt ce constituie o încălcare a prevederilor art. 443 alin. (6) din Codul contravențional.

Mai invocă că șoferul, care a semnat actul de control menționat, nu a fost împuternicit să semneze asemenea act.

Menționează că în actul de control enunțat nu sunt indicate circumstanțele de fapt în care se presupune că a fost săvârșită contravenția și nici nu este indicat faptul că a fost eliberat bonul de casă, fapt ce constituie o încălcare a prevederilor art. 443 alin. (1) lit. a) și d) din Codul contravențional.

Susține că toate încălcările menționate duc la nulitatea actului de control nr. 1-611518 din 06 februarie 2013. Or, conform art. 445 din Codul contravențional, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenție a datelor și faptelor indicate la art. 443 are ca efect nulitatea acestuia.

Afirmă că conform art. 247 din Codul fiscal, persoana care examinează cazul de încălcare fiscală este obligată să clarifice dacă a avut loc într-adevăr o încălcare fiscală, trebuie să fie trasă la răspundere persoana respectivă pentru săvârșirea de încălcare fiscală și există alte circumstanțe importante pentru soluționarea justă a cazului, însă la stabilirea circumstanțelor, organul fiscal nu a clarificat prompt, multilateral, exhaustiv și obiectiv circumstanțele în care s-a produs încălcarea fiscală, nu a soluționat cazul în strictă conformitate cu legislația și a examinat contestațiile în lipsa sa.

Invocă că în decizia pârâtului nr. 949/p/1 din 07 martie 2013 nu este indicată situația anterioară, care ar permite sancționarea cu 50000 lei, autoritatea nu s-a pronunțat asupra faptului că toate deciziile anterioare au fost contestate și suspendate de executare, prin urmare, trebuia să fie calificată încălcarea ca cea de a doua încălcare, astfel, pârâtul intenționat nu execută încheierile instanței de judecată.

Prin urmare, solicită anularea actului de control nr. 1-576314 din 06 februarie 2013 și a deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău nr. 949/p/1 din 07 martie 2013 asupra cazului de încălcare a legislației comisă de către SRL „Iuris Brio”.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 21 noiembrie 2013 acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2014 a fost admis apelul declarat de către SRL „Iuris Brio”, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă și ai fost anulate actul de control nr. 1-576314 din 06 februarie 2013 și decizia Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău nr. 949/p/1 din 07 martie 2013 asupra cazului de încălcare a legislației comisă de către SRL „Iuris Brio”.

La 15 iunie 2014, în termenul prevăzut de lege, Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Recurentul Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău, în motivarea recursului, a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece a fost emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material și a normelor de drept procedural.

Menționează că instanța de apel nu a motivat în nici un fel respingerea argumentelor și probelor invocate de către recurent în susținerea poziției sale.

Susține că în cadrul controlului fiscal efectuat prin metoda verificării operative efectuat de către colaboratorii Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău (act nr. 1-576314 din 06 februarie 2013) la autoturismul cu n/î CQG 384, ce prestează servicii auto de călători și bagaje în regim taxi nr. 14999, condus de șoferul angajat al SRL „Iuris Brio”, în prezența casierului Ion Sidor, ce a prezentat ca acte confirmative a activității desfășurată foaia de parcurs și licența eliberată de către Camera de Licențiere pentru intimatul SRL „Iuris Brio”, s-a stabilit că la efectuarea achitărilor în numerar nu a fost utilizată mașina de casă și control, prin emiterea bonului de casă de o valoare ce nu corespunde sumei real achitate (au fost achitați 30 lei, însă în bonul fiscal a fost ridicată suma de 13,73 lei).

Afirmă că astfel, prin acțiunile intimatei au fost încălcate prevederile art. 8 alin. (2) lit. c) din Codul fiscal și ale pct. 10 lit. b) din Regulamentul cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control pentru efectuarea decontărilor în numerar, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 474 din 28 aprilie 1998, precum și ale pct. 62 lit. a) din Regulamentul transporturilor auto de călători și bagaje, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 854 din 28 iulie 2006, dar nu prevederile Codului contravențional după cum a invocat intimata în cererea de chemare în judecată.

Invocă că prin decizia nr. 949/p/1 din 07 martie 2013, emisă de Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău, intimata a fost sancționată cu amendă în mărime de 50000 lei în conformitate cu prevederile art. 254 alin. (4) din Codul fiscal.

Mai invocă că instanța de apel nu a reținut faptul că conform art. 8 alin. (2) lit. c) din Codul fiscal, ale Regulamentului cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control pentru efectuarea decontărilor în numerar, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 474 din 28 aprilie 1998 și ale Regulamentului transportatorilor auto de călători și bagaje, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 854 din 28 iulie 2006, contribuabilul, inclusiv reprezentantul acestuia, este obligat să utilizeze mașina de casă și control (în speță - taximetru) în cazul efectuării decontărilor bănești în numerar pentru operațiunile economice cu consumatorii, iar conform noțiunii, consumator (cumpărător, client, beneficiar) este orice persoană care comandă, procură sau folosește bunuri, lucrări sau servicii, în scopul respectării dreptului consumatorului, a ținerii evidenței veniturilor și impozitarea lor, precum și corectitudinea achitării TVA la bugetul de stat.

Menționează că în ședința de judecată s-a stabilit cu certitudine că conform actului de control, a bonului fiscal, a raportului „X”, precum și a explicațiilor inspectorilor, au fost achitați 30 lei ca cumpărătură de control pentru călătorie, însă în evidenta MCC a fost reflectată o sumă mult mai mică, de 13,73 lei.

Susține că toate argumentele invocate și aceste constatări au fost probate de către recurent, însă instanța de apel la pronunțarea deciziei nu a ținut cont de ele, acestea fiind ignorate și încălcate în mod flagrant de către instanță fără a fi apreciate la justa lor valoare.

Afirmă că în ceea ce privește concluzia instanței de apel precum că cazul de încălcare fiscală se examinează în prezența persoanei trase la răspundere, iar în lipsa ei numai dacă există informații că a fost anunțată în modul stabilit și, anume, despre locul, data și ora examinării cazului și dacă de la ea nu a parvenit un demers argumentat de a fi amânată examinarea, intimata a recepționat prin poștă, conform avizelor de recepție nr. 2005000861 și 2005012365, atât actul de control nr. 1-

576314 din 06 februarie 2013 la data de 12 februarie 2013, contra semnătură, cât și citația C nr. 038370 din 07 februarie 2013, prin care a fost invitat să participe la examinarea cauzei la 07 martie 2013, la fel contra semnătură.

De asemenea, intimatului i-a fost remisă prin poștă, din motivul neprezentării acesteia în urma invitării prin intermediul citației seria C nr. 049638 din 25 martie 2013, la examinarea contestației, răspunsul la cererea prealabilă depusă la 15 martie 2013, reflectat în decizia nr. 262 din 11 aprilie 2013, emisă de către recurent.

Consideră că amenda în mărime de 50000 lei a fost aplicată legal de către recurent prin decizia nr. 949/p/1 din 07 martie 2013 pentru încălcarea modului stabilit prin legislație a efectuării decontărilor bănești în numerar cu neutilizarea agentului economic a mașinii de casă și control.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 03 septembrie 2014 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Pe parcursul judecării pricinii s-a constatat că la 06 februarie 2013, inspectorii fiscali ai Direcției planificare, control și asistență juridică a Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău au efectuat un control fiscal prin metoda verificării operative la autoturismul de model Dacia Logan, cu n/î C QG 552, care prestează servicii auto de călători și bagaje în regim de taxi nr. 14999, care aparține SRL „Juris Brio”.

În urma controlului efectuat s-a constatat încălcarea prevederilor art. 8 alin. (2) lit. c) din Codul fiscal, ale pct. 62 din regulamentul transportatorilor auto de călători și bagaje în regim de taxi, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 854 din 28 iulie 2006 și ale pct. 4 din Regulamentul cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control pentru efectuarea decontărilor în numerar, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 474 din 28 aprilie 1998 prin efectuarea decontărilor în numerar fără utilizarea taximetrului existent la transportarea călătorilor în regim de taxi pe traseul str. A. Russo, 28 – G. Vieru, 11, mun. Chișinău, pentru care s-a încasat suma de 30 lei, fiind întocmit actul de control nr. 1-576314.

La 07 martie 2013, în baza actului de control menționat, Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău a emis decizia nr. 949/p/1, prin care, conform art. 254 alin. (4) din Codul fiscal, SRL „Juris Brio” i-a fost aplicată amendă în mărime de 50000 lei, pentru neutilizarea taximetrului la transportarea călătorilor în regim de taxi.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, SRL „Juris Brio” a solicitat anularea actului de control nr. 1-576314 din 06 februarie 2013, întocmit de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău și a deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău nr. 949/p/1 din 07 martie 2013 asupra cazului de

încălcarea legislației comisă de SRL „Juris Brio”, acțiune care a fost respinsă de către prima instanță.

Instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către SRL „Juris Brio”, a ajuns la concluzia temeiniciei acestuia, casînd hotărârea primei instanțe și pronunțând o nouă hotărâre, prin care a admis acțiunea și a anulat actul de control nr. 1-576314 din 06 februarie 2013 și decizia Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău nr. 949/p/1 din 07 martie 2013 asupra cazului de încălcare a legislației comisă de către SRL „Juris Brio”.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că soluția dată de către instanța de apel este greșită.

Conform art. 8 alin. (2) lit. c) din Codul fiscal, contribuabilul este obligat să efectueze încasările bănești în numerar prin intermediul dispozitivelor și sistemelor pentru înregistrarea operațiunilor cu numerar, respectînd reglementările aprobate de Guvern, inclusiv Lista genurilor de activitate al căror specific permite efectuarea încasărilor bănești în numerar fără aplicarea mașinilor de casă și de control.

Conform pct. 4 din Regulamentul cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control pentru efectuarea decontărilor în numerar, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 474 din 28 aprilie 1998, la efectuarea decontărilor bănești în numerar pentru operațiunile economice cu consumatorii, contribuabilii sunt obligați să utilizeze MCC. Această obligație se extinde asupra tuturor subdiviziunilor (filială, reprezentanță, oficiu, secție, magazin, depozit, unitate comercială, unitate de prestări servicii (inclusiv unitate de transport - taxi) etc.) în care contribuabilul primește plățile pentru operațiunile economice (consumatorul achită plata).

Totodată, pct. 62 din Regulamentul transportatorilor auto de călători și bagaje, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 854 din 28 iulie 2006 prevede că pentru transportul de persoane și bunuri în regim de taxi sunt admisibile autovehiculele care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții: sunt dotate cu aparate de taxat legalizate (înregistrate în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare și incluse în Registrul unic al mașinilor de casă și de control), verificate metrologic și înregistrate la organul fiscal teritorial; sunt dotate cu lampă taxi în stare de funcționare, conform prevederilor prezentului Regulament; aparatul de taxat intră în funcțiune doar în momentul în care a fost activat de dispozitivul de comandă fixat în una dintre pozițiile de operare.

Conform pct. 66 din Regulamentul menționat, la finalizarea cursei șoferul încasează plata pentru călătorie, conform bonului de casă emis, care se înmînează în mod obligatoriu călătorului.

Raportînd la caz prevederile enunțate și reieșind din circumstanțele descrise este evident că de către contribuabilul SRL „Juris Brio” a fost comisă încălcarea prevăzută de art. 254 alin. (2) din Codul fiscal, care direct stipulează că pentru desfășurarea unei activități fără utilizarea mașinii de casă și de control existente sau cu utilizarea mașinii de casă și de control defectate, nesigilate în modul stabilit sau neînregistrate la organul fiscal, se sancționează cu amendă de 10000 de lei pentru fiecare caz de încălcare.

Conform art. 254 alin. (4) din Codul fiscal, comiterea repetată a încălcărilor specificate la alin. (1), (2) și (2¹) se sancționează cu amendă de 25000 de lei. Comiterea a treia oară și mai mult a încălcărilor specificate la alin. (1), (2) și (2¹) se sancționează cu o amendă de 50000 de lei pentru fiecare caz.

Din materialele dosarului rezultă că SRL „Iuris Brio”, prin decizia Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău nr. 257/3/12, a fost sancționată pentru comiterea a treia oară a încălcării prevăzute de art. 254 alin. (2) din Codul fiscal.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că prima instanță temeinic și legal a respins acțiunea ca neîntemeiată.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și de a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe municipiul Chișinău.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2014 și se menține hotărârea Judecătoriei Rîșcani municipiul Chișinău din 21 noiembrie 2013 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Iuris Brio” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe municipiul Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima

Svetlana Novac

Tatiana Vieru

Oleg Sternioală

Ion Corolevschi